

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

FYLKESRÅDMANNEN

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

11.09.2006

Deres ref.:

Saksbehandler: Kristin Haugstad Fernholt
Direkte innvalg: 51 51 69 47

Saksnr. 04/3004-5
Løpenr. 23987/06
Arkivnr. 010 &13

FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN - HØRING

Det vises til Kommunal- og regionaldepartementets brev av 20. juni 2006.

Vedlagt følger saksprotokoll fra Fylkesutvalget i Rogaland fylkeskommune fra møte den 5. september 2006, med høringsuttalelse til departementets forslag til endringer i valgloven.

Vedlagt følger også fylkesrådmannens innstilling i samme sak. Undertegnede har fått bekreftet fra Odd Arild Kvaløy at hans forslag til vedtak skulle erstatte fylkesrådmannens innstilling med hensyn til de foreslåtte endringer i valgloven. Fylkesutvalget ga imidlertid sin tilslutning til innstillingens punkt "Andre temaer i høringsnotatet".

Med hilsen
Juridisk seksjon

Kristin Fernholt
Kristin Haugstad Fernholt

POSTADRESSE
Postboks 130
4001 Stavanger

BESØKSADRESSE
Arkitekt Eckhoffsgt. 1
4010 Stavanger

TELEFON
51 51 66 00

TELEFAKS
51 51 68 90

BANKGIRO: 3201.05.50520

E-POST: firmapost@rogfk.no

INTERNETT: www.rogaland.no

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesutvalget
Møtedato: 05.09.2006
Sak: 146/06

Resultat: Annet forslag vedtatt

Arkivsak: 04/3004

Tittel: SAKSPROTOKOLL: HØRING - ENDRINGER I VALGLOVEN

Behandling:

Det ble protokollert:

Odd Arild Kvaløy, SP fremmet følgende forslag:

Rogaland fylkeskommune gir sin tilslutning til forslag til endringer i valgloven, med følgende merknad:

- .a Det bør ikke foretas innkorting av forhåndsstemmeperioden. Rogaland fylkeskommune mener dagens ordning må opprettholdes både for innenriks og utenriks stemmegivning.
- .b Frist for å avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking opprettholdes som i dag.
- .c Krav om at forhåndsstemmene må være kommet til valgstyret innen kl 20.00 på siste valgdag opprettholdes.
- .d Det bør ikke gis tillatelse til at foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd kan starte søndag kveld før valgdagen.

Janne Johnsen, H fremmet følgende tilleggsforslag:

Det gjeninnføres mulighet for velgerne å stryke kandidater fra kommunevalglistene.

Votering:

Kvaløys forslag tiltres enstemmig mens innstillingen fikk 0 stemmer og falt.
Johnsens forslag tiltres med 11 mot 3 stemmer (Korsvoll, Solheim, Tveit)
(14 representanter til stede)

Vedtak:

Rogaland fylkeskommune gir sin tilslutning til forslag til endringer i valgloven, med følgende merknad:

- .a Det bør ikke foretas innkorting av forhåndsstemmeperioden. Rogaland fylkeskommune mener dagens ordning må opprettholdes både for innenriks og utenriks stemmegivning.
- .b Frist for å avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking opprettholdes som i dag.
- .c Krav om at forhåndsstemmene må være kommet til valgstyret innen kl 20.00 på siste valgdag opprettholdes.
- .d Det bør ikke gis tillatelse til at foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd kan starte søndag kveld før valgdagen.
- .e Det gjeninnføres mulighet for velgerne å stryke kandidater fra kommunevalglistene.

Postadresse:
Postboks 130
4001 STAVANGER

Besøksadresse:
Arkitekt Eckhoffst. 1
STAVANGER

Telefon: 51 51 69 47
Telefaks: 51 51 69 06

6/9-06
P. Holte

FYLKESRÅDMANNEN I ROGALAND

Fylkesutvalget

Saksnr.: FU-146/06

Møtedato: 05.09.2006

HØRING - ENDRINGER I VALGLOVEN

Saksgang:	Møtesaksnr.:	Utvalg:	Møtedato	Votering:
	146/06	FU	05.09.2006/	

Innstilling:

Rogaland fylkeskommune avgir uttalelse i samsvar med ovenstående.

Saksutredning:

HØRING - ENDRINGER I VALGLOVEN

Trykte vedlegg: 1. Brev av 20. juni 2006 fra kommunal- og regionaldepartementet
2. Høringsnotat med forslag til endringer i valgloven

Utrykte vedlegg:

Kommunal- og regionaldepartementet har i brev av 20. juni 2006 sendt forslag om endringer i valgloven på høring. Brevet og høringsnotatet vedlegges.

Høringsuttalelse:

Departementet har foreslått følgende endringer i valgloven:

- § 2-3: Kommunen v/valgstyret skal sende ut valgkort til alle stemmeberettigede som er manntallsført i kommunen.
- § 8-1: Forhåndsstemmeperioden skal avsluttes siste torsdag før valgdagen innenriks, og en uke før valgdagen utenriks. Forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret senest kl. 20 første tirsdag etter valgdagen.
- § 8-4 og §9-5: Velgere som er ukjente for stemmemottaker skal legitimere seg ved avstemningen.
- § 10-4: Foreløpig opptelling av stemmene skal skje manuelt. Foreløpig opptelling kan likevel skje maskinelt dersom man bruker et annet edb-teknisk system enn det som brukes i den endelige opptellingen. Kontrolltelling som følge av avvik mellom foreløpig opptelling og endelig opptelling skal foregå manuelt.
- § 10-5: Foreløpig opptelling av forhåndsstemmer kan starte opp på søndagen før valgdagen.

Lovforslaget får liten eller ingen betydning for de praktiske oppgaver fylkeskommunen har i forbindelse med gjennomføringen av stortings- og fylkestingsvalg. Det forutsettes at fylkeskommunen i sin kontrolltelling i henhold til § 10-9, fortsatt kan bruke utstyr for maskinell telling som tidligere er blitt brukt av én eller flere kommuner i deres endelige opptelling etter § 10-6.

Formålet med de foreslåtte endringer er i det vesentligste å sikre tilliten til at valget er korrekt gjennomført, samt å motvirke at stemmesedler blir forkastet. Fylkesrådmannen støtter departementets forslag.

Andre temaer i høringsnotatet:

Departementet har bedt om høringsinstansens syn på to problemstillinger. Foreløpig er det ikke utarbeidet lovforslag vedrørende disse.

1. Skjæringsdatoen for manntallet:

Departementet vurderer å foreslå at datoen for når man må være registrert som bosatt i en kommune for å komme med i manntallet, forskyves til nærmere valgdagen. Formålet er å redusere det antall velgere som stemmer i feil kommune på valgdagen. I høringsnotatet bes det om tilbakemelding på hvorvidt dette vil få uønskede konsekvenser med hensyn til utsendelse av valgkort. Fylkeskommunene ikke har ansvar for å sende ut valgkort, og fylkesrådmannen har derfor ingen merknader på dette punkt.

2. Valg og politiske meningsmålinger:

Den andre problemstillingen er hvorvidt det bør settes inn begrensninger i medias muligheter for å publisere meningsmålinger de siste dagene før valget. I dag er den eneste begrensningen at media ikke kan publisere meningsmålinger som er laget på grunnlag av undersøkelser gjort på selve valgdagen, før kl. 20 valgdagen.

Flere har stilt spørsmål ved om meningsmålinger de siste dagene før valget påvirker valgresultatet. På den bakgrunn har departementet innhentet en undersøkelse fra Universitetet i Oslo. I undersøkelsen konkluderes det med at det ikke kan påvises noen klare sammenhenger mellom meningsmålinger og den oppslutning partiene får i selve valget, se punkt 7 i høringsnotatet. Resultatet er også i samsvar med internasjonal forskning. Denne tilsier at meningsmålinger kan få en viss betydning for styrkeforholdet partiene imellom, men at det ikke finner sted en tydelig og systematisk påvirkning.

En del land utenom norden har restriksjoner hva angår *publisering* av målinger de siste dagene før valget. Men direkte lovgivning forekommer sjelden i land Norge liker å sammenligne seg med.

Sett i lys av at det ikke er forskningsmessig belegg for at meningsmålinger tett opp mot valgdagen påvirker valgresultatet i særlig grad, er fylkesrådmannen av den oppfatning at man ikke bør innføre ytterligere restriksjoner på retten til å publisere slike målinger. Åpenhet på dette området er med på å sikre velgernes tillit til selve valget. Det kan også stilles spørsmål ved om slik regulering vil være i strid med grunnlovens bestemmelser om ytringsfrihet.

Forslag til vedtak:

Rogaland fylkeskommune avgir uttalelse i samsvar med ovenstående.

Liv Fredriksen
fylkesrådmann

Kristin Fernholt